ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, 7th April 1972.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

Obituary Reference *re*: Demise of Sriyuths K. T. Dasappa and U. S. Nayak

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೆಲವು ಮಾಜಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿಧನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ.

I regret to make a reference to the sad demise of two Ex-Members of this House Sriyuths K. T. Dasappa on 30th March 1972 and U. S. Nayak on 2nd April 1972. I request the House to stand in silence for a minute as a token of our respect to the memory of the deceased.

(*The House stood in silence for a minute*)

I shall convey the feelings of the House to the families of the bereaved.

Notice of adjournment Motion *re*: The Events at the N.G.E.F.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಚೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯ ನಿಯಮ 50 ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ಎನ್.ಜಿ.ಇ.ಎಫ್. ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಎನ್.ಜಿ.ಇ.ಎಫ್: ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಗಾಯಗೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಣಿಸಲಾರದ ದುರಂತ. ನಾನು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರೊಡನೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ ನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವ ರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿ ನವರಿಂದ ತೀವ್ರವಾದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೋಲಸಿನವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ತೀರ ಖಂಡನೀಯ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಯಾರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 84 ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧ ದಲ್ಲಿ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜ ಪೇಟೆ).—ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು. ಎನ್.ಜಿ.ಇ.ಎಫ್. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಮ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾವೇನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ. ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ. ಈಗ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ, ಏನೇನು ಆಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ತರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಂತಹ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಆ ಘಟನೆಯ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲಿ ದಸ್ತಗಿರಿ ಆಗಿರುವವರ ಪೈಕಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿ ಯಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾನು ರೂಲ್ ನಂಬರ್ 50 ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡೋಣ.

Sri T. R. SHAMANNA.—I am moving the adjournment motion according to rules, and it is for the Chair to allow it or disallow it. I have every right to move the motion and therefore I may be permitted to move the motion.

MADAM SPEAKER.—Let me hear the Government first.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸಿಪುರ).—ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಯೋಣ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಎನ್.ಜಿ.ಇ.ಎಫ್. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆ ಬಹು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಆಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I want to know whether the Chair is going to concede to our request.

MADAM SPEAKER.—Let the Hon. Minister conclude the statement first. Then, I will consider its urgency and decide whether the adjournment motion is admissible or not.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾರ್ಮಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕಳಿಸಿದರೆ, It is a matter of very urgent public importance. Immediately the Speaker should decide whether it should be permitted or not, I do not know whether a statement has to be made by the Minister on the floor of the House and then the Chair has to decide the admissibility on the floor of the House itself.

ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಒಂದು ತಕರಾರು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯವಾದುದೇ ಎಂಬ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಳದೆ ಆ ತರಹ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಬನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯವರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ತಾವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನವಾದಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಈ ತರಹ ತಿರುಗಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಶಂಕೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೇ ಕೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ?

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

† Sri T. R. SHAMANNA.—I raise a point of order, Sir. According to Rule 50, the Speaker has to give consent for moving an adjournment motion and notice of adjournment motion has to be given two hours earlier to the commencement of the session. According to this rule, I have given notice of adjournment motion two hours earlier. Rule 54 says; "The Speaker, if he or she, gives consent under Rule 50 and hold that the matter proposed to be discussed is in order, shall, after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned who shall rise in his place and ask for leave to move the adjournment of the Assembly". According to this rule, you are aware, Madam, that there is no procedure whatsoever that the Minister has to make a statement before hand and I have to explain my contention regarding the motion and then it is left to you whether to admit it or not. If objection to leave being granted is taken, the Speaker shall request those members who are in favour of leave being granted to rise in their places, and if not less than twenty members rise accordingly, the Speaker shall intimate that leave is granted. If less than twenty members rise, the Speaker shall inform the member that he has not the leave of the Assembly. If you rule it out as out of order, then as a matter of grace, you can ask the Minister to make a statement, and there would be no opportunity to discuss the matter. There is no provision for the Minister to make a statement in this regard.

MADAM SPEAKER.—I want to hear the views on the other side also. Let me hear the Government's view and then decide its addmissibility.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇವತ್ತು ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಪೋಲಿಸರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತೋಳ ಕುರಿಮರಿಯ ಕತೆಯ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲಿ ತೋಳನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ; ಕುರಿಮರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—Under Rules 50 of the Rules of Procedure, the adjournment motion has to be placed before this House. The Speaker can act under Rule 54 for its admissibility. According to proviso of this Rule, you can either reject it or allow it. There is no provision to consult the C ief Minister. Now that you have already allowed some of the Members to speak on this motion, I request you Madam Speaker to kindly allow Shri M. S. Krishnan to move his adjournment motion under the rules. Besides, you have not even read out the adjournment motion. The best thing for the Madam Speaker is to allow the adjournment motion and allow the discussion on this subject.

MADAM SPEAKER.—I shall do that after hearing both the sides.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ನಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಡ್‌ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರಿನಲ್ಲಿ ರೂಲ್ 50 ರಿಂದ 58ರ ತನಕ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೂಲ್ 54 ರಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರ್ಜನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ಸದಸ್ಯನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಲ್ಲದೆ ಮೂವ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಪೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಈ ಮೋಷನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಕೃಷ್ಣ ರವರಿಗೆ ರೂಲ್ 50 ರಂತೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಮೊದಲು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಷನ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುವೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರವೆ ನಿಲುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಏನೋ ಒಂದೆರಡು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಪಡೆದರೂ ಅದು ಜನತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ಸರಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ–ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒನ್‌ಸೈಡೆಡ್ ಹೇಳಿಕೆ ಜನರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ತಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ನಾನು ಮೊದಲು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವರದಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿಸುವ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ತಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಒಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರವಾನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಆ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಾಯ 8ರಲ್ಲಿ ಪುಟ 50ರಿಂದ 54ರ ವರೆಗೆ ಕೆಲವಾರು ರೂಲ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವರ ಒಟ್ಟಿನ ಸಾರಾಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇತಂಹ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಆಲೋ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮನೆಯ ಲೀಡರ್ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಉಭಯತ್ರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದು ಕೊನೆಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಇವೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ತಮಗೆ ಇದೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಯಾದರೂ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈಗಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಛಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅತುರವಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಇದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದು ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಯಾರೂ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದು ಅದು ತಮಗೇ ಸೇರಿದ್ದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಸೂಚಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಈಗ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪನಾದಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬ ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ತಮ್ಮಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಆವಗು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೋಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್. ಪಿ. ಇ. ಎಫ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ. ಅಂತಹ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಆದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ! ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮುಗಮ್ಮಾಗಿ, ಗುಟ್ಟಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನೆ ನಾವು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಆ ಮಾತುಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ನಂಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಸದಸ್ಯರ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯಲ್ಲ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರದ ವಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಬೇಕಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಈಗ ಮೊದಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನೋಟಿಸನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ !

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಹೇಜೆ).—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ರೂಲು 54ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. Rule 54 (1) "The Speaker; if he gives consent under Rule 50 and holds that the matter proposed to be discussed is in order, shall after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned who shall rise in his place and ask for leave to move the adjournment of the Assembly" ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಿದನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗ ಏನು ಬೇಕಾದರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಮೂವ್ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Sri S. M. KRISHNA.—There are three stages when an Adjournment Motion is placed before the House. The first stage is that a notice must be given two hours before the House assembles. This has been conceded. In the second stage, it is the discretion of the Speaker to allow or not to allow an Adjournment Motion. The Speaker is seized of the Adjournment Motion. Now, the Speaker is considering whether to allow the Adjournment Motion or to disallow it. The Speaker must be satisfied that it is a matter of urgent public importance. Now the Speaker will have to give a ruling whether she is to admit the Adjournment Motion or not.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನುಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಅಲೋ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಅನ್ನುವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—The question of admissibility or otherwise of the Adjournment Motion rests with the Chair and it is open to the Chair to ask for further elucidation of facts both from members on this side of the House and

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

that side of the House. After hearing them it is open to the Speaker to give such decision as the Chair thinks fit. Under Rule 306 of the Rules of Procedure and Conduct of Busine.s in the Mysore Legislative Assembly, a statement may be made by a Minister on a matter of public importance with the consent of the Speaker, but no questian shall be asked at the time the statement is made. So, the Government is not prevented or prohibited from making a statement on a matter of public imprortance; at any stage of the debate, provided the Speaker gives permission to the Minister to make a statement, it is open to the Government to make a statement in pursuance of Rule 306.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅರೋ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದರೆ ತಾವು ಅರೋ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ನೋಟೀ ಸಿನ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದೇ ನಮಗಿನ್ನೂ ತಿಳಿಯದಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಿದೆ ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is open to the Speaker to permit the Government to make a statement or not to give such permission. Once the Speaker gives permission to a Minister to make a statement, it is not open to any Member of this august House to question the decision of the Speaker. Such being the case, now that the Speaker has permitted the Hon. Minister for Industries to make a statement, I take it that none of us can question the discretion of the Speaker and prevent the Minister from making a statement. So far as the Adjournment Motion is concerned, the Speaker is seized of the matter and it is open to the Speaker to ask Members on this side as well as on that side of the House and give a decision on such lines as the Speaker may think it fit.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಅನವಶ್ಯಕ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದರು)

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಚಿವರು ರೂಲ್ 306 ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೋರಿ ಒಂದೆರಡು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆ ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ರೂಲ್ 306 ಪ್ರಕಾರ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ

ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿದರೂ ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಿಡಿ. ಅಂತೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಮಗೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಗಳವರ ದೀರ್ಘವಾದ ವರದಿಗಳಿರಬಹುದು. Even before the Speaker gives consent to the Minister to make a statement, the question whether the Adjournment Motion should be allowed or not, that itself is in question. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಮಗೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇರೆ, ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾಡಲಿ, ಅದರ ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ಲಾರಿಫೀಕೇಷನ್ ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ; ತಮಗೆ ರೂಲ್ ವೇವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಷನ್ ಇದೆ. ಈ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಷನ್ ತಾವು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ರೂಲ್ 306ರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ 306 ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

> "A Statement may be made by a Minister on a matter of public importance with the consent of the Speaker, but no question shall be asked at the time the statement is made."

ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು " At any stage of the proceeding " Statement ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ "At any stage Statement can be made" ಅಂತ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—With the consent of the Speaker, hon. Member can also put questions at the time of making the Statement.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರೂಲ್ 306ರ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಸಭಾನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು ನಾವು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆದರಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ, ಆ ಕೆಲಸ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆದರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬಂದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸಭಾನಾಯಕರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ರೂಲ್ 306ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು. ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಾವೇ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭಾನಾಯಕರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಪೊತ್ತು ಏನು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿವರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವ ವಿಚಾರ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಂದಾಗ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದೆ. ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ಇನ್‌ಗ್ರೀಡಿಯಂಟ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವುಗಳು ಏನೆಂದರೆ.—

1. It must be a matter of public importance.
2. It must be of recent occurance.
3. It must be of urgent nature.

ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಬ್ಜೆರು ತೀರ್ಮಾನಕೊಡಬೇಕು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇರಬಹುದು, ಅರ್ಜೆನ್ಸಿಯ ಬಗ್ಗೆಯಾ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿರುವದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲೋ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ತಾವು ಈಗ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನನ್ನು ನಂಬುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದು ಅಪನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ. Now let us listen to what the Hon. Minister for Industries says.

†Sri S. M. KRISHNA.—Madam Speaker, one temporary worker by name Shri Amalnathan, who had less than one year's service was cleaning the top surface of a transformer tank frame, after the tank had been painted. After about 5 minutes, the Chief of the Department saw this worker inside the tank which he was cleaning with his head drooping. The worker was taken out of the tank and was rushed to the dispensary where the Doctor, after examining him declared him dead.

Immediately, report was made to all the concerned authoritics. The Police came over immediately and took up conduct of mahazar over the dead body. The close relatives of the deceased were also sent for.

At about 1-15 P.M., the workers of the factory started visiting the dispensary in groups. After some time without any provocation, the groups of workers started shouting slogans and used abusive language against the officers and the Management.

When the mahazar was going on, about 200 agitating workers gathered and some of the office bearers of the NGEF Employees' Union were addressing the gathering. Then the workers belonging to the two Unions, *viz.* Employees' Union and the Workers' Union started quarreling among themselves. They were also instigated by some body to attack Shri C. S. Ramachandra, Technical Superintendent of the General Shops. However, some workers smelling trouble whisked away Shri Ramachandra, to one of the nearby foreman's cabins and closed the door. There was some confussion prevailing and the General Manager immediately appeared on the scene and tried to reason out with the workers. He promised all reasonable compensation to the family of the deceased. The Managing Director also came out to the spot and assured compensation of Rs. 2,500 and also promised to give any compensation which is normally given in such cases by other factories. He also assured that a member of the family of the deceased would be offered a suitable job in the factory. After a good deal of persuasion the workers dispersed at about 7-15 P M. The factory could not work Second and the Third Shifts.

On the following morning that is 6th April 1972, the workers reported to their respective work places as usual but did not resume work. Some of the workers started going round the several workshops and started instigating the workers not to work and compelled them to come out of the work places. By about 8-00 A.M. all the workers gathered before the Switchgear Factory and started shouting slogans and tension was building up. There was a scuffle among the two groups of workers and in that scuffle the Vice-President of the NGEF Workers' Union Shri Maribasavachar was severely manhandled and he became unconscious. He was physically taken away towards the Switchgear Factory and protection was given to him. The crowd then became very unruly and uncontrolable. The safety of men and property were at stake and the Police was requested to intervene.

The Police took necessary steps and using minimum force dispersed the violent crowd.

There appears to be no responsible leader coming forward for a discussion with the Management. The Management is waiting for leaders to start a dialogue and to see that tempers cool down. All efforts are being made to see that the workers resume work peacefully.

The Police had to resort to lathi charge and bursting of tear gas shells, as the mob had become very unruly. 11 Cars and one motor cycle were damaged and several window pans and glass shutters were damaged. The damage to other properties of the factory are yet to be ascertained. The mob also made attempts to set fire to the factory property. Fire brigade came and put out two fires. The Police had therefore, no alternative but to use force.

(SRI S. M. KRISHNA)

It is reported that 28 Police Officers and men including 1 Assistant Superintendent of Police and 58 workers were hurt. One of the worker was taken as an impatient in the hospital for observations and others were treated as out patients.

It is reported that the death of the worker Shri Amalnathan was due to natural causes. The formal post-mortem report is awaited.

A sum of Rs. 2,500 has been paid as ex-gratia payment to the mother of the deceased.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಖೇದವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಮೊದಲೇ ಈ ಕಡೆಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಎರಡು ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR (Afzalpur).—There is a point of order. When a statement is made under Rule 306 on a matter of public importance, the hon. Member cannot put a question.

MADAM SPEAKER. I have permitted.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪೋಲೀಸರ ವರದಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಚಿವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ವೇಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಮಲನಾಥನ್ ನಿಧನ ವಾಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕಾಸ್‌ನಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರೇನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವರೇ ? ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕಾಸ್‌ನಿಂದ ಅತ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಫ್ಯೂಮ್ಸ್‌ನಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಏಟು ಬಿತ್ತು. ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅವರಮೇಲೆ ಬಹಳ ಖಾರವಿದೆ. ಅವರು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಾರರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಫ್ಯೂಮ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸಫೋಕೇಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಗಾರ ಒಬ್ಬ ಸತ್ತ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಯಾವುದಾವರೂ ಆಫೀಸರಾಗಲಿ, ಫೋರ್‌ಮನ್ ಆಗಲಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಗ್ರೌಂಡ್ ಆಪರೇಟರ್ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಿದ. ಆಮೇಲೆ ಕೆಲಸಗಾರರೇ ಸತ್ತವನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡುಹೋದರು. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ, ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ. ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಇದು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವಿಂದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಸಹ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕಸಲ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಸತ್ತಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವರೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಎರಡು ಯೂನಿಯನ್ ನಾಯಕರು ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 5 ಜನರನ್ನು ಬುನಾಯಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಘಟನೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವಿಪ್ಲವತೆಯಿಂದ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯ. ಈಗ ಪೋಲೀಸರು ಮೈರ್ಡ್ ಲಾಠಿಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೂಲಿಗಳ ಪೈಕಿ 58 ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ 24 ಜನರಿಗೆ ಏಟು ಬಿತ್ತು ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿಯೇ ನಿಜೆ ಅದನ್ನು ಓದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸರು ಮೈರ್ಡ್ ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಏಟು ತಿಂದವರ ಮೈಮೇಲೆ ಬೊಬ್ಬೆ ಎದ್ದಿದೆ. ನೋಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಮೈರ್ಡ್ ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ದನಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿರುವರೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕರೆಸ ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಾರ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಗಂಡಸರು, ಕೂಲಿ ಗಾರರೆಲ್ಲ ಇದ್ದಾಗ ಹೊಡೆದುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ನೂರು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಏಟು ಬಿತ್ತು. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ Police interference was not called for. It is not justified. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ ವಿಚಾರಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರತ್ತವೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವನ್ನು ಮಧ್ಯ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನಡೆ ಬಡಿಯುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಯಾರು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋದಸಾರಿ ಇದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಬಂದಂಥ ವರದಿಯನ್ನ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವು ದರಿಂದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ನಡೆಸಿ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸಮಾಜವಾದದ ಸುಳ್ಳು ಘೋಷಣೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವೇ ಇರುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇರಬೇಕು ಬೇಕು.

ಈಗ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಗೃಹಖಾತೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅವರು ಓದಿರುವುದು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್. ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮಿನಿಮಮ್ ಫೋರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಟಯರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್. ಈಪೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ 85 ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂಥ ಹೀನ ದುರಂತ ಕೃತ್ಯ, ಅನಾಚಾರ, ಅನ್ಯಾಯ, ಗುಂಡಾಗಿರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ರಕ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಇದೇ ಪ್ರಥಮ ಘಟನೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲು ತಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ನಿಭಂದನೆ ಇದು. ಈಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಬೇಕು, ಮುಂದೆ ಗೌರ್ನರ್ ಅಡ್ರಸ್ ಡರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನೇರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ. ಅನ್ನತ್ಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೂ ಮತ್ತು ನತ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೇ ವಿನಃ ಇವರು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೆ ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸಿದ್ದರೂ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಈ ಗೂಂಡಾಗಿರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ರಕ್ತಪಾತ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಕ್ತಪಾತದ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿದರೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ತಾವು ತಂದಿದ್ದ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ರಕ್ತದ ಕಲೆಯಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದರು) ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದಂಥ ಹಲ್ಲೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕನೊಬ್ಬನ ರಕ್ತದ ಕಲೆಯಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಕೊಡುಗೆ. ಈ ರಕ್ತಪಾತದ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿದರೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅತೀವ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

(ನಂತರ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಳಿ ಬಂದು ಅವರ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ರಕ್ತದ ಕಲೆಯಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು).

(ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಕೂಡದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವ ಶಬ್ದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಕೂಡದು.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆದಂಥ ಗಾಯಗಳು ಮತ್ತು ರಕ್ತದ ಕಲೆಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಧರ್ಜು ಮತ್ತು ಟಿಯರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾರ್ಟಂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರದೇ ಆತನು ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಡೆತ್‌ನಿಂದ ನತ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆಮದರಿಂದ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಡೆತ್‌ನಿಂದ ನತ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾರ್ಟಂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರದ್ವಂದ್ವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ 2,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಆತನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಉಳಿದ ಗಾಯಗೊಂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾ ದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ವರದಿ ಎನ್. ಜಿ.ಇ.ಎಫ್. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಂದ, ಅವರ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿದೆ, ಇದು ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಿಪೋರ್ಟು ಅಲ್ಲ ಎಂದು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ. ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರ ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೇಬರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಂದರೂ ಕೂಡ 1-2 ನಿಮಿಷ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ! ತಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೃತಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 2500 ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವು ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೃತನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ದುಃಖ ಸೂಚಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮೃತರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ನೆಲೆ ಮಿನಿಮಮ್ ಫೋರ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಲಾರಿ ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದರೆ ಮಿನಿಮಂ ಫೋರ್ಸ್ ಎಂದರೂ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಹೊಡೆಯುವುದು. ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ಮಿನಿಮಂ ಫೋರ್ಸ್. ಅಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇನಾದರೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಯೇ ! ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಹೊಡೆಯುವುದು ಮಿನಿಮಂ ಫೋರ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆರ್ಥಾ ಗೋತ್ತಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಏಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ? ಸಭೆಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ !

Sri D. DEVARAJ URS.—I take objection to the statement made. This is not the occasion to make statement. The hon. Member can ask for any clarification. If any comments have to be made, there are other occasions.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ನಾವು ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿನಿಮಂ ಫೋರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಫೋರ್ಸ್ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು.....

Sri D. DEVARAJ URS.—This is not in order. He can ask for clarifications.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇಷ್ಟೂ ಸಹನೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಾದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್! ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ತಾವು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಿನಿಮಂ ಫೋರ್ಸ್ ಎಂದು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ, ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† Sri C. M. ARUMUGHAM.—Madam, I was carefully listening when our Minister S. M. Krishna was saying that the Trade Unions' representatives were not forthcoming. In this connection I want to make a reference. Did you send for labour machinery—did the Assistant Commissioner for Labour or the Commissioner for Labour who is in Bangalore, was summoned to discuss the issue on behalf of labour? The second point is, you were pleased to say that there was some lathi charge and some 58 persons, police Superintendent and some constables were injured. I want to know through the Chair whether any worker, man or woman worker, was arrested, whether there was any prosecution in this behalf? I want to know out of 58 who were assaulted, whether any woman workers were there.

I have one information. It appears though this is a public sector management, they were not diplomatic enough in dealing with the workers on that day. I was told by the workers that there are two unions, one is the INTUC and another controlled by the Jan Sangh. Though I belong to the Republic Party of India my union is affiliated to the INTUC. I am told that the officers there are a bit lenient to the Union controlled by the Jan Sangh and that is the reason why the workers of that factory are not coming forward and the officers are insisting the workers that they should have a common union. You are proclaiming to have a socialist society. Whenever there is a dispute in an industry you should not indent on the police to disperse the crowd. It is highly irregular. I want to know whether the police in the discharge of their duties went out of their way. I want to know the number of persons who have been prosecuted or arrested.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಿಂದೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಆ ಘಟನೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಸ್ಥಳ ಸನ್ನಿವೇಶ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ತಂದುದರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯೇ ಅಥವಾ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಎಂದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನಡೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತರುವಾಗ, ವಿಚಾರಣೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಧಾರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒತ್ತಾಯ ತಂದುದರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇದು ಒಂದು ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಎಕ್ಸೆಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ರಕ್ತದ ಕಲೆಯುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಸೀನಿಯರ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೇನೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನಾಹುತ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಇಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸುಮಾರು 11 ಗಂಟೆಗೆ ಅನ್‌ಕಾನ್‌ಷಸ್ ಆಗಿ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಕಾಲವ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯಾನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಹೇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗಳೂ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವಂತಹ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಥಾ ನಾಯಕರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಯ್ಯಾ (ಬಂಟವಾಳ).—ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳು ಇದ್ದವು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದರಾದರೂ ಪ್ರಚೋದನೆ ನಡೆದು ಇಂತಹ ಗಲಭೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಚೋದನೆ ಗಳು ಆದವು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಚೋದ ಕರ ಮೇಲೆ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಗಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಇಲ್ಲ ಸತ್ತ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಬಿಲ್ಲಿ ಪುಂಡರು ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಜವಾಬುದಾರಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವವರು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರೋ ಅವರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಏನು ಇದರಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮೀ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸತ್ತನು ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮೈಲ್ಡ್ ರಾಶ್ ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಜನರ ಮೈ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಹೊಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ?

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಎರಡನೆಯದು ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ನವರಿಂದ ಬೇಕೆಂತಲೇ ಹೊಡೆದರು ಎನ್ನುವ ಆರೋಪ ಬಂದಿದೆ, ಇದು ನರಿಯೇ? ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಇಲ್ಲಿ ಟಿಯರು ಗ್ಯಾಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಚದುರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 68 ಮಂದಿಯನ್ನು ಇಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದು ತಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಿದ್ರೋಷಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಪೆಂಗನರ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದಿರುವ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನರಿಯಾದ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ಪಾಪಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಆಧಾರರಹಿತವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾದರಿ ನಮಾಜವಾದವನ್ನು ಅಣಕಿಸಿಯೂ ಮಾತಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಈ ಗಂಭೀರ ನಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಅಮಲನಾಥನ್‌ರವರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು; ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಮರಣವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮರಣವೇ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಅಂಶ. ಅಮಲನಾಥನ್‌ರವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲನ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಮೇಲಿರುವ ಲಡ್ ಎಂದರೆ ಮುಚ್ಚಳ ಕ್ಲೀನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರು ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಅಮಲನಾಥನ್ ರವರಿಗೆ ಫಿಟ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ರೋಗ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಇದೆ.

(ಇಂಟರಪ್‌ಷನ್ಸ್)

ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವ ನೌಜನ್ಯವನ್ನು ತಾವೇಕೆ ತೋರಿನುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜಅರನ್.—ತಾವೆಲ್ಲಾ ನರಕಾರ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ನರಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಾವು ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂದು ಬಂದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ನರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿನಿ ನರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಹೇಳದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ತಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ನರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿನಬಹುದು. ನಮಗಿರುವ ಮೆಷಿನರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ಕೂಡುವುದು ಅಧಿಕೃತ ವಿವರಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ನರಿಯಿಲ್ಲ ನೀವು ಹೇಳುವುದೇ ನರಿ ಎನ್ನುವ ನಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ತಾವು ಬಂದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುವುದು; ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನದನ್ಯರುಗಳು ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇ ನಾಧಿನಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದುವರೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ನರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ? ಹೊನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ತಾವು ಅನುಮಾನ ಪಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ? I must thank my friend Sri Arumugam, who while asking questions supplied us the information that there is a big rivalry between the two unions, the I.N.T.U.C. and the Jan Sangh.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಚಿವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೌಕರರಿಗೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ಅತನ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—3 ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಮಲನೆಥನ್ ಅವರನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಅವರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿದರು. ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಮುಂದೆ ಹಾಜರ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಅಮಲನಾಥನ್ ಅವರು 12-15 ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅತನನ್ನು ಚೆಕ್ಕಿಕರ್ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ನೋಡಿದರು. ಅದು ಆದ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಅತ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಅನುಮಾನದ ಮೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿದಾಗ, ಅವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲ ಜೊಲ್ಲು ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮರಣವೇ ಅಥವಾ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮರಣವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು 8-10 ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರ ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವರದಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದರೆ, ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದಂಥ ಮರಣವೇ ಹೊರತು, ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮರಣವಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಆತ ತಿಂದಂಥ ಊಟದಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಪಾಯಿಸನ್ ಇತ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಕೆಮಿಕಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ವರದಿ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಥೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಊಟದಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಪಾಯಿಸನ್ ಇತ್ತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಕೆಮಿಕಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ವರದಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮರಣ ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ? ಅದು ಅವರ ಅವಿವೇಕತನವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ರೀತಿ ಸ್ವೇಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹಾಜರಾದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಪಘಾತಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಯಾರಾದರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮಗಳ ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಶರಣು ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಸತ್ತ ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮೇನೆಜಿಂಗ್ ಡೈರಕ್ಟರ್ ಅವರು ಮೃತರ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ನಾವು ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾಯುಷ್ಕದಿಲ್ಲ, ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಅವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಬಹು ಗಂಭೀರವಾದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೃತರ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಮೃತರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ನನ್ನೆ ತಾನೆ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬಂದೆ. ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಒಂದು ವಿಷಾದವಾಯಿತು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದ ಮೇರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆದ ಪ್ರಥಮವಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ, ಮೃತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೃತರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ, ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು; ಅದರಂತೆ ನಾನು ಜಂರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತರ ಕುಟುಂಬದವರು ಮಾನಪಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜೀವನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಂತೈಸಿ, ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದಂಥ ಅನುಕೂಲ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ)

ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆನು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಡೆದಂಥ ರಾತಿ ಪ್ರಹಾರ ಲಘು ರಾತಿ ಪ್ರಹಾರವೋ ಅಥವಾ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ರಾತಿ ಪ್ರಹಾರವೋ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ರಂಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ, ನಾನು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದಾದರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಳೆದಿದ್ದಾರೋ, ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮೃತರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾದರು ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ತಾವು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಮೃತರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾದಂಥ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರು, ಯಾರು ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ನಾನು ವಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೊಂದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ, ನಾವು ಪತಕ್ಕೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕರ್ತವ್ಯರೋಪವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಹನಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಣಕಾರರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಡೆ ಕೈತೋರಿಸಿ ನಮಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮೃತರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಸೌಜನ್ಯತೆ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಾವು ಮೃತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದ್ದು ಮೊನ್ನೆ ಕಣ್ಣೀರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮಗೆ ಸೌಜನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನುಚಿತ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಆ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹೋದದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಘಟನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಇದೂ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ರಾತಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಬಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ವರದಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು

ಮಹಜರ್ ನಡೆಸಿದಂತಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸದೆ ಅದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಈ ಘಟನೆ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅನ್ಪತ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಯದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರ ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನ್ಯನದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲಾಗಲೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಗುಂಪಿನ ಮೇಲಾಗಲೀ, ತಮ್ಮ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಟ್ಟುಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು ; ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್. ಏನಿದೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದಿಮೆ. ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆವರನ್ನು ಸುರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು, ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಭ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್‌ಮುಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಫಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಕರ್ಸ್ ಯೂನಿಯನ್. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಈ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಆಫೀಸ್ ಬೇರರ್‌ಗಳು ಕೆಲವು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ಯೂನಿಯನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದು ಈ ಒಂದು ನತದೃಷ್ಟ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ಜನರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಕಷ್ಟಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಆರ್‌ಮುಗಂ ಅವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಜನಸಂಘದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಹಡೆದಿರತಕ್ಕ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಆ ಅಪವಾದನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಅನ್ಪತ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಬಸವಾಚಾರಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಬಂದೆ. ನಾವು ಎರಡು ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಟ್ಟ ವಾತಾವರಣ ಮಾಯವಾಗಿ ಈ ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್. ಫಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಧಾರ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗ ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಸಭೆಯ ಹಾರೈಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ಸ್ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಎರ್ಲಾ ಅಡ್‌ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನುಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಣಿಯವರೆ, ನಾನು ಪುನಃ ಮತ್ತೊಂದು ಅಡ್‌ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಮೊನ್ನೆ 3-4-72ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ; ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತಾರೀಕು 3-4-72ನೇ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಿಪ್ಪನ್‌ಪೇಟೆಯ ಗಲಿಬಿಲಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಟಿಂಬರ್ ಸ್ಮಗ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ರಿವೆಂಶನ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್—ಇವರು ಕಳ್ಳನಾಟ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಯಾರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಾಗೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರನ್ನು ವ್ಯಾನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಜಾಗದ ರೇಂಜರ್‌ರವರ ಬಂದೂಕು ಎರ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಅವರನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಥಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ವ್ಯಾನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೂಟ್ಸ್‌ನಿಂದ ಒದೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡ ಸ್ವಾಮಿ ರಾವ್ ಎಂಬವರನ್ನು ಸಾಗರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಪೇಶಂಟ್ ಆಗಿ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೈ ಕೈಗೆ ಎರ್ಲಾ ಗಾಯವಾಗಿ ಬಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರಪರಾಧಿ ಜನರನ್ನು ಥಳಿಸಿ ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಸಾಕು; ಕೂಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವಾಗಲೂ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಡಿಸ್ ಒಬೀ ಮಾಡಬಾರದು. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಇವರು ನೀವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು "ನೀನೇನು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಆಗಿದ್ದೀಯೋ ನಿನಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಇದೆಯೇ" ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಬೇಡವಾದ ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಬೈಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ನೀನೇನು ಅಂಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಲು ಹೊರಟಿದ್ದಿಯೋ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ದೊಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಟ್ರೈಬಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಈ ಅರ್ಜೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಘಟನೆ ಇವತ್ತು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದು; ನಾಳೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಡೆಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಅಂತಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಬದಲು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು.

Sri D. DEVARAJ URS. -This is not the way to speak.

MADAM SPEAKER.—I except better behaviour from the hon. Member Sri Bangarappa.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—The hon. Member can't order the Speaker.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು; ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಇಬ್ಬರೂ ಈಗ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂದಿನ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಇರುವ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು.

Motion to Elect Members to—

(i) The Committee on Public Accounts.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—I beg to move:

"That this Assembly do proceed to elect twelve Members to the Committee on Public Accounts in accordance with sub-rule (1) of Rule 251 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly".

MADAM SPEAKER.—The question is:

"That this Assembly do proceed to elect twelve Members to the Committee on Public Accounts in accordance with sub-rule (1) of Rule 251 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly".

The motion was adopted.

The Calendar of events for the election is being circulated seperately.

(ii) The Committee on Estimates.

Sri D. DEVARAJ URS.—I beg to move:

"That this Assembly do proceed to elect fifteen Members to the Committee on Estimates in accordance with sub-rule (1) of Rule 254 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."